

Petra Hálková
Některé psychologické charakteristiky
kandidátů katolického kněžství

Posudek vedoucího diplomní práce

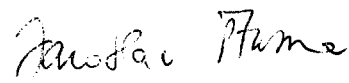
Naše psychologie se v průběhu doby věnovala profesiografii mnohých povolání, motivace k jejich volbě i optimální přípravě na jejich výkon. Zatím však mezi nimi chyběla profese katolického kněze, již stojí za to se zabývat i pro její specifické nároky. Předložená práce do jisté míry doplňuje tuto mezeru a činí tak po mém soudu způsobem kompetentním nejen z hlediska psychologického, o němž nám zde především jde, nýbrž i s porozuměním pro charakter a nároky kněžského povolání v kontextu života církve.

V literárně přehledové části přináší autorka se znalostí relevantních informací přehled o tom, jak se v průběhu staletí vytrýbilo pojetí kněžského povolání. Snaží se je pak představit v obou základních aspektech: psychologickém a teologickém. Zabývá se identitou této profese. Zaměřenou pozornost věnuje problematice celibátu, kterou promýšlí právě z psychologického hlediska. Práce je v této části příspěvkem k profesiogramu kněze. Na základě studia dostupné literatury zkoumá autorka osobnostní předpoklady i reálné vlastnosti studentů připravujících se na kněžství, vždy se zřetelem k reálným požadavkům na výkon této profese v našich podmínkách. Podrobněji se zabývá motivy, jež vede k volbě tohoto povolání i k setrvání v něm. V této souvislosti vytyčuje osobnostní předpoklady kandidáta na kněžství s důrazem na požadavek jisté zralosti osobnosti. Popisuje pak studium na teologické fakultě a formaci v semináři včetně problematiky duchovního vedení. Pokud jde o toto téma, věnuje se mu autorka podrobněji a uvádí více i metody, jimiž tento obor ne nepříbuzný psychologii disponuje. Zajímaví určitě i z hlediska těch, kdo se na přípravě budoucích kněží podílejí, je zamyšlení nad skrytým kurikulem.

V empirické části práce si autorka klade otázku po osobnostních vlastnostech kandidátů kněžství v našich podmínkách. Táže se, nakolik se tato skupina mladých lidí liší od běžné populace a nakolik od studentů jiných pomáhajících profesí, zejména psychologie. K realizaci tohoto projektu zvolila Mikšíkův dotazník SPARO zkoumající osobnostní charakteristiky a odolnost v kognitivní, emoční, regulační a adaptační oblasti. Aplikovala jej u studentů obou našich teologických fakult připravujících na kněžství. (celkem 24 plus 37 probandů).

Výsledky ukazují na specifické rysy skupiny studentů připravujících se na kněžství, a to jak pokud jde o srovnání s obecnou populací, tak pokud jde o studenty psychologie. Rozdíly mezi studenty obou oborů jsou však méně výrazné. Autorka získané nálezy podrobněji popisuje, zamýšlí se nad nimi a podrobuje je diskusi. Všimá si zejména bohatší emocionality studentů teologie i relativně větší úzkostnosti. Relativně méně se prosazují. Ve srovnání se studenty teologie bývají emocionálnější a konformnější. Zjištěné výsledky autorka srovnává s předpoklady pro povolání vytyčenými v první části práce a vyvozuje některé podněty pro přípravu a formaci.

Autorka pracovala s veškerou v našich podmínkách dostupnou literaturou. Svého úkolu, v daném případě u nás bez výraznějších precedentů, se zhostila zdařile a prokázala tak znamenitou schopnost úkol psychologické povahy v nepsychologickém kontextu (teologické fakulty) nejen formulovat, ale i realizovat s využitím znalostí, jež v průběhu studia získala. Stálo by za to výsledky práce zprostředkovat osobám odpovědným za přípravu kněží.

15. ledna 2007

PhDr. Jaroslav Šturma